

# **PORESKA PRAKSA**

## **ZA FEBRUAR 2016. GODINE**

### Mišljenja

PDV .....	2 - 7
Porez na dobit pravnih lica .....	8 - 9
Porez na dohodak fizičkih lica .....	10 - 14
Ostalo (drugi propisi).....	15 - 19

## **POREZ NA DODATU VRIJEDNOST**

**Mjesto prometa usluga prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine**

**Broj: 03/2- 1951/2-16**

**Podgorica, 15. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 17 stav 3 propisao je da se kod usluga prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine mjestom izvršenog prometa smatra mjesto sjedišta primaoca usluge.

Istim zakonom je u članu 12 propisano da ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori, a izvrši promet proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori, ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga.

Međutim, prema članu 100 stav 2 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 32/15) smatra se da je PDV na usluge iz člana 17 stav 3 Zakona, koje vrši strano lice plaćen, kada je iskazan u obračunu PDV. Ovakvo određenje je uslovalo primjenu "obrnutog zaračunavanja PDV-a"

Tehnika obrnutog zaračunavanja PDV-a se primjenjuje kada je mjesto oporezivanja određeno prema mjestu primaoca usluge iz člana 17 stav 3 Zakona. Kod tehnike obrnutog zaračunavanja PDV-a domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga (PDV obveznik) ima pravo da svoj izlazni PDV umanjuje za iznos PDV-a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je obveznik PDV-a primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom dobijenim od pružaoca usluge. Ovi obračunati iznosi PDV-a se iskazuju u koloni 18 u mjesečnoj prijavi za obračun i plaćanje PDV-a (PR PDV- 2) i kao ulazni i kao izlazni porez na dodatu vrijednost.

**Mjesto prometa usluga prevoza**

**Broj: 03/2- 2638/2-16**

**Podgorica, 23. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 17 stav 2 tačka 2 propisao je da se mjestom vršenja prometa usluga prevoza smatra put ili dio puta kojim se vrši usluga prevoza. Ako se usluga prevoza ne obavlja samo u Crnoj Gori (već i u inostranstvu), ovaj zakon se primjenjuje samo na dio usluge prevoza koji se obavlja u Crnoj Gori. U tom slučaju crnogorska firma na uslugu prevoza koje pruža ino licu na teritoriji Crne Gore obračunava PDV po stopi od 19%. Ovo je opšte pravilo i ono se ne odnosi na usluge prevoza koje su neposredno povezane sa izvozom proizvoda iz Crne Gore, jer se u tom slučaju oporezivanje vrši po nultoj stopi (čl.25 Zakona).

## Stopa PDV-a na rezano i saksijsko plastično cvijeće

Broj: 03/2- 2338/2-16

Podgorica, 22. februar 2016. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) u članu 24 stav 1 tačka 11 propisao je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa pogrebnih usluga i proizvoda povezanih sa tim uslugama.

Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 16/06, "Službeni list CG", br. 64/08,30/13,32/15) u članu 66 stav 2 bliže određuje da u proizvode povezane sa pogrebnim uslugama spadaju: kovčezi, sarkofazi, uključujući uloške za sahrane i prevoz, urne, sandučići za kosti, simboli za sahranu isključivo za kovčeg i za sarkofag, tekstil za kovčeg i za sarkofag, prekrivači, vreće za sahranu za pokojnika, žalbene knjige, pogrebna floristika (sa žalbenim trakama, aranžirani vijenci, buketi, ikebane), pogrebni aranžmani svijeća.

Prema našem mišljenju namjera zakonodavca nije bila da oporezuje PDV-om po sniženoj stopi promet rezanog i plastičnog saksijskog cvijeća koji obavljaju cvjećarske radnje, jer se prilikom prometa ovih proizvoda praktično ne može vršiti utvrđivanje da li je taj promet izvršen povodom pogreba ili za neku drugu namjenu i pri tome svakako nije od uticaja lokacija cvjećare.

## Ispravka odbitnog dijela ulaznog PDV-a, u slučaju otuđenja nepokretnosti prije razdoblja ispravke

Broj: 03/1-1946/2-15

Podgorica, 12. februar 2016. godine

Član 37 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 9/15) je propisao da poreski obveznik može prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze odbiti PDV, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe **ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti, pri čemu samostalnost, trajnost i namjera ostvarivanja prihoda moraju postojati istovremeno.**

U konkretnom slučaju, poreski obveznik je imao pravo na odbitak ulaznog PDV kod kupovine stana, po fakturi dobavljača, pod uslovom da je PDV iskazan na računima iz člana 32 ovog zakona i ako je taj stan upotrijebio ili iskoristio u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Član 39 navedenog zakona propisuje da se odbitak ulaznog PDV-a, koji je poreski obveznik izvršio u skladu sa ovim zakonom, mora ispraviti u slučaju da se po poreskom obračunu pokaže da je došlo do promjene činilaca bitnih za obračun odbitnog iznosa ulaznog PDV.

Bliži postupak, kod primjene ove odredbe propisan je članom 103 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG“, br. 65/02 ... 16/06 i „Službeni list RCG“, br. 65/01 ... 30/13), u kome se navodi, da ukoliko u toku perioda od deset godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi nepokretnost izmijene

uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV-a, ispravka ulaznog PDV-a se vrši za period do izmjene okolnosti.

Dakle, shodno navedenoj situaciji i citiranim odredbama zakona poreski obveznik bi bio u obavezi da, shodno članu 39 Zakona, izvrši ispravku odbitnog ulaznog PDV-a u poreskom periodu u kome je izmjena uslova nastala, po formuli iz člana 104 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost (u mjesečnoj prijavi u poreskom periodu u kome je isporuka/prodaja nepokretnosti nastala) ukoliko je stan prodat prije razdoblja ispravke od deset godina.

Dalji promet podliježe oporezivanju po stopi od 3%, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na promet nepokretnosti.

## Ispravka odbitnog dijela ulaznog PDV-a za korišćenu opremu, u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti

**Broj: 03/1-1196/2-16**

**Podgorica, 01. februar 2016. godine**

Prema članu 37 stav 1 i stav 6 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 09/15), poreski obveznik može odbiti ulazni PDV ako je isti iskazan na računima iz člana 32 ovog zakona i ako je te proizvode upotrijebio ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV. U konkretnom slučaju, poreski obveznik je iskoristio pravo na odbitak ulaznog PDV kod nabavke opreme, a sada je firma u postupku zatvaranja i prestanka PDV registracije.

Prema članu 56 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, ako poreski obaveznik prestane obavljati djelatnost, poreski organ o prestanku registracije za PDV odlučuje po službenoj dužnosti. Prema stavu 3 ovog člana Zakona poreski obveznik je dužan, prije prestanka registracije, obračunati i platiti PDV na sve pribavljene proizvode do dana objave i popisati zalihe proizvoda.

Član 39 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da se odbitak ulaznog PDV-a, koji je poreski obveznik izvršio u skladu sa ovim zakonom mora ispraviti, u slučaju da se po poreskom obračunu pokaže da je došlo do promjene činilaca bitnih za obračun odbitnog iznosa ulaznog PDV.

Bliži postupak, kod primjene ove odredbe propisan je članom 103 - 105 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG“, br. 65/02 ... 16/06 i „Službeni list RCG“, br. 65/01 ... 30/13), u kome se navodi da ukoliko u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV-a, ispravka ulaznog PDV-a se vrši za period do izmjene okolnosti.

Razdoblje za ispravku pretporeza za opremu iznosi 5 godina, odnosno 60 obračunskih perioda. Pravo na odbitak poreski obveznik ima za period od kad je počeo da koristi opremu, dok se period ispravke dobija kada se 60 umanji za broj obračunskih perioda korišćenja opreme.

Dakle, shodno navedenoj situaciji i citiranim odredbama zakona, poreski obveznik je dužan da prije prestanka registracije, usled prestanka obavljanja djelatnosti, izvrši ispravku odbitnog ulaznog PDV-a za korišćenu opremu, ukoliko nije prošlo pet godina od kada je oprema počela da se koristi.

## Postupak obračuna i plaćanja PDV-a kod isporuke robe u neposlovne svrhe (davanje robe na poklon i davanje robe na konsignaciju)

**Broj: 03/2-2430/2-16**

**Podgorica, 22. februar 2016. godine**

Predmet oporezivanja PDV-a prema članu 3 stav 1 ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 9/15) je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Prema članu 5 navedenog Zakona, ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu, te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Takođe, članom 21 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 79/05 i "Službeni list CG", br. 64/08 i 32/15) bliže je određeno da izdaci na ime korišćenja proizvoda i usluga u neposlovne svrhe podliježu oporezivanju PDV, ako je poreski obaveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario odbitak ulaznog PDV-a.

Dakle, navedene odredbe Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuju da ako poreski obveznik upotrijebi svoje proizvode (robu) u neposlovne svrhe, otuđi ih bez naknade ili sa naknadom, da takva isporuka podliježe oporezivanju. Što znači da kod davanja robe na poklon takva isporuka podliježe oporezivanju i ovaj promet se iskazuje na fakturi-računu, ako se radi o trgovini na veliko ili na fiskalnom računu ako se radi o trgovini na malo.

Što se tiče vašeg drugog pitanja u vezi prodaje robe kod konsignacije, napominjemo da treba praviti razliku između prodaje robe kao kupoprodajnog odnosa, odnosno prodaji robe krajnjem kupcu i prodaji robe namjenjenoj daljoj prodaji od komisione prodaje.

**Konsignacija** nije vrsta kupoprodajnog odnosa već vrsta prodajnog komisiona kombinovanog sa uskladištenjem robe u kojem komisionar (trgovac)/konsignator nastupa u svoje ime, a za tuđ račun (za račun komitenta, odnosno vlasnika robe/konsignanta). Komitent i komisionar za posao sklapaju ugovor o komisionoj prodaji, shodno Zakonu o obligacionim odnosima, tim ugovorom ugovaraju nadoknadu za komisionara, koji u svoje ime, a za račun komitenta obavlja ugovoren posao. Komitent unaprijed određuje cijenu po kojoj se može prodati proizvod i za to komisionaru odobrava učešće u toj prodajnoj cijeni - proviziju. Komisionar ukoliko je u sistemu PDV-a, se smatra poreskim obveznikom. Osnovicu PDV-a kod komisione prodaje čini ukupna naknada koju komisionar naplaćuje od kupca za prodane proizvode koje obavlja u svoje ime, a za račun komitenta. Nastanak poreske obaveze kod komisione prodaje povezan je sa momentom isporuke proizvoda. U obračunu komisione prodaje robe komisionar iskazuje podatke o ukupnoj cijeni naplaćenju od kupca i podatke o učešću komisionara i komitenta u cijeni. Obračun komisione prodaje u ovom slučaju predstavlja dokument na osnovu kojeg komisionar može odbiti pretporez, jer komitent ne dostavlja komisionaru izlazni račun, pa ovaj obračun zamjenjuje izlazni račun komitenta.

Obračun komisionara:

Primjer komisione prodaje robe:

1. Prodajna cijena	5000
2. PDV u prodajnoj cijeni (5000*15,96%)	798
3. Prodajna cijena bez PDV-a (1-2)	4202
4. Udio komisionara (15%*4202)	630
5. Udio komitenta (3-4)	3572
6. Poreska obaveza komitenta (3572*19%)	678
7. Finansijska obaveza komitentu (5+6)	4250

**Primjer obračuna PDV kod komisionara:**

Obračunti PDV	5000*15,96%=798
Pretporez u odobrenju komitenta	<u>4250*15,96%=678</u>
Obaveza za PDV	120

Dakle, komisionar/konsignator utvrđuje poresku obavezu u poreskom periodu kada je prodao proizvod na osnovicu koju čini prodajna cijena  $5000*15,96%=798$ . Pretporez utvrđuje na osnovu obračuna-izvještaja o prodaji komisione robe/robe na konsignaciji koji je poslao komitentu, odnosno vlasniku robe/konsignantnu i u kojem je iskazao udio komitenta i sadržani porez u tom dijelu koji komitent utvrđuje kao svoju poresku obavezu.

Ovaj obračun koji komisionar sačinjava i dostavlja komitentu predstavlja za komitenta ispravu – izlazni račun (knjiga izlaznih računa) na osnovu kojeg on utvrđuje svoju poresku obavezu za poreski period. Porez koji duguje komitent za komisionara predstavlja pretporez pa će komisionar ovaj porez evidentirati kroz knjigu ulaznih računa. Komisionari obračun mora da sadrži PDV broj komitenta i komisionara kao i sve druge elemente koje sadrži poreski račun, shodno članu 32 Zakona.

**Pavo izvođača radova na oslobađanje od PDV-a na isporuku proizvoda, odnosno usluga, koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu/zajmu, zaključenim između Crne Gore i Međunarodne institucije**

**Broj: 03/7-2747/2-15**

**Podgorica, 19. februar 2016. godine**

Članom 25 stav tačka 12a Zakona o poresku na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15) je propisano da se PDV plaća po stopi od 0 % na isporuku proizvoda, odnosno usluga koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i međunarodne finansijske organizacije, odnosno druge države ili treće strane u kojem se Crna Gora pojavljuje kao garant, u dijelu koji se finansira dobijenim novčanim sredstvima, ako je tim ugovorom predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza.

Pravo, način i postupak oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost na isporuku proizvoda odnosno usluga u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno zajmu, zaključenim između Crne Gore i Međunarodne institucije je bliže razrađeno Pravilnikom o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednosti investitora na isporuku pojedinih proizvoda i usluga ("Sl. list CG" br. 17/15,68/15).

U skladu sa članovima 10,11,12 i 13 predmetnog Pravilnika, investitor odnosno korisnik podnosi zahtjev poreskom organu koji, ukoliko su ispunjeni uslovi, izdaje rješenje koje glasi na investitora. Korisnik dostavlja izvođaču radova pisano obavještenje po stopi od

0%, uz kopiju rješenja. Izvođač radova odnosno isporučilac proizvoda i usluga prilikom izdavanja računa korisniku obračunava PDV po stopi od 0%, sa pozivom na rješenje poreskog organa.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi, samo izvođač radova koji direktno fakturiše korisniku (investitoru), iskazuje na fakturi PDV po stopi od 0%, sa pravom korišćenja ulaznog PDV-a, dok svi ostali podizvođači su obavezi da na fakturama za izvršene usluge obračunavaju PDV po propisanoj stopi.

## POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Obaveza plaćanja poreza po odbitku na prihode koji se isplaćuju nerezidentnim pravnim licima po osnovu dividendi i udjela u dobiti

**Broj: 03/2- 1948/2-16**

**Podgorica, 10. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) u članu 29 stav 1 tačka 1 propisao je da je rezidentni obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju i nerezidentnim pravnim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda. Porez po odbitku na dividende i udjele u dobiti uplaćuje se na račun 820-12113-94.

Shodno članu 29a stav 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev.

U Crnoj Gori je u primjeni Ugovor između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu ("Sl. list SFRJ"- Međunarodni ugovori, br. 12/1988) i isti ne sadrži odredbu koja propisuje drukčiji način oprezivanja dividendi i udjela u dobiti koje crnogorska firma isplaćuje njenom osnivaču-kompaniji sa sjedištem u Njemačkoj. Ovaj ugovor možete naći na sajtu [www.poreskauprava.gov.me](http://www.poreskauprava.gov.me) u rubrici "biblioteka-međunarodni ugovori".

Obaveza obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku kod pružanja usluga istraživanja tržišta, u slučaju kad nije zaključen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa zemljom pružaoca usluga

**Broj: 03/7-2339/2-15**

**Podgorica, 16. februar 2016. godine**

Kada je u pitanju oporezivanje PDV-om konsalting usluga i usluga istraživanja tržišta koje pružaju strana pravna lica domaćim pravnim licima obveznicima PDV-a, domaća pravna lica su, shodno članu 12 stav 2 Zakona o PDV-u, obveznici obračuna i plaćanja PDV.

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ... 61/13,09/15) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:

- dividende i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim licima;
- kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu **konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta** i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.



U ovom slučaju, predmet oporezivanja porezom po odbitku, shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, su prihodi isplaćeni po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta, inostranom pružaocu usluge.

Stopa poreza po odbitku iznosi 9%.

Suština ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja je da se izbjegne dvostruko oporezivanje, odnosno da ne bi porez bio plaćen i u zemlji isplatioca i u zemlji pružaoca usluga. Većina ugovora sadrži odredbe po kojima se porez po odbitku može platiti i u zemlji isplatioca i u zemlji pružaoca usluga, zavisno od vrste usluge. Međutim, za ovu vrstu usluge domaće pravno lice prilikom isplate dužno je obračunati i platiti porez po odbitku, a na zahtjev nerezidentnog pravnog lica izdati potvrdu o plaćenom porezu po odbitku, koja će istom služiti u svrhe oslobađanja plaćanja poreza u zemlji rezidentnosti.

Dakle, u slučaju kada domaće pravno lice vrši obračun plaćanja poreza po odbitku nije potrebno pribavljati potvrdu od starne nerezidenta, u smislu dokazivanja statusa rezidentnosti države sa kojom je potpisan ugovor.

Obveznik poreza po odbitku dužan je da nadležnom poreskom organu podnese izvještaj o uplaćenom porezu po odbitku, a koji se podnosi do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

## POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Poreski tretman prihoda od imovine (koje ostvaruje fizičko lice od pružanja usluga smještaja u sobama za iznajmljivanje, turističkim apartmanima i kućama za iznajmljivanje)

**Broj: 03/2- 2431/2-16**

**Podgorica, 25. februar 2016. godine**

Odredbe članova 87,91,109,110,112 i 115 Zakona o turizmu ("Sl. list Crne Gore", br. 61/10, 40/11, 53/11, 31/14) regulišu koje ugostiteljske usluge i pod kojim uslovima mogu pružati fizička lica koja nijesu registrovana kao preduzetnici. Takvim uslugama se smatraju i usluge pružanja smještaja u sobama za iznajmljivanje, turističkim apartmanima i kućama za iznajmljivanje, najviše do sedam soba, odnosno 15 kreveta. Rješenje kojim se odobrava obavljanje ove djelatnosti izdaje nadležni organ lokalne uprave.

Prihodi koje po ovom osnovu ostvari fizičko lice, shodno poreskoj regulativi tretiraju se kao prihodi od imovine i podliježu porezu na dohodak fizičkih lica. Naime, prema članu 34 shodi priznaju se u visini 50% ostvarenih prihoda ako je plaćena boravišna taksa. Ukoliko nije plaćena boravišna taksa standardni rashodi priznaju se u visini 30% ostvarenih prihoda

Oporezivi prihod od imovine i imovinskih prava predstavlja razliku između prihoda iz člana 34 i rashoda iz člana 35 ovog zakona nastalih u istom poreskom periodu.

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica članovima 42, 43 i 49a propisuje da se porez na dohodak od imovine obračunava godišnje po stopi od 9% tako što poreski obveznik sam obračunava porez na dohodak u poreskoj prijavi (obrazac GPP FL) koju je dužan da podnese područnom poreskom organu do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu i istovremeno plati obračunati porez na dohodak.

### Oporezivanje prihoda od imovinskih prava

**Broj: 03/2- 1944/2-16**

**Podgorica, 12. februar 2016. godine**

Članom 34 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09... 62/13 i 79/15) je propisano da se prihodima od imovine i imovinskih prava smatraju prihodi od vremenski ograničenog ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava.

Mišljenja smo, da se kod ovih ugovora radi o isplati prihoda od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava, jer kod ovih ugovora davalac znanja (know-how)-fizičko lice ustupa primaocu (know-how) –pravnom licu svoje znanje i iskustvo (savremena tehnička i tehnološka znanja, iskustva i vještine koje mogu primjeniti u industrijskoj i drugoj proizvodnji) na određeno vrijeme, a ovaj se obavezuje da će mu za pruženu uslugu isplatiti naknadu.

Članom 49a Zakona je propisano da se akontaciju poreza na prihode od imovine i imovinskih prava tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno

lice ili preduzetnik), pri svakoj naplati prihoda i istovremeno s naplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod koji predstavlja 70% ugovorene naknade.

Dakle, isplatilac prihoda-pravno lice ima obavezu da na isplate prihoda po osnovu naknade po zaključenom ugovoru o ustupanju znanja i iskustva (know-how) obračuna i plati porez po odbitku po osnovu ovih prihoda.

## Oporezivanje prenosa vlasništva nad web sajtom

**Broj: 03/2- 1952/2-16**

**Podgorica, 12. februar 2016. godine**

Članom 34 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) je propisano da se prihodima od imovine i imovinskih prava smatraju prihodi od vremenski ograničenog ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava.

Kada se radi o ustupanju autorskih prava na vremenski ograničeni period, isplatilac prihoda ima obavezu da obračuna i plati porez po odbitku.

Članom 49a Zakona je propisano da akontaciju poreza na prihode od imovine i imovinskih prava tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda (pravno lice ili preduzetnik), pri svakoj naplati prihoda i istovremeno s naplatom, primjenom stope od 9% na na poresku osnovicu, koja predstavlja razliku između ugovorene bruto naknade i standardnih rashoda u iznosu od 30%.

Međutim, ukoliko pravno lice kao isplatilac prihoda nabavlja web sajt za svoje potrebe ili za dalju prodaju bez vremenski ograničenog prava korišćenja, već ga kupuje kao uslugu, odnosno robu (nematerijalna imovina), ne plaća se porez po odbitku.

## Oporezivanje dohotka koje fizičko lice - rezident Crne Gore ostvari u inostranstvu po osnovu kapitalnog dobitka

**Broj: 03/2- 1532/2-16**

**Podgorica, 03. februar 2016. godine**

Prema odredbama člana 2 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno lice, odnosno nerezidentno lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom.

Rezidentno fizičko lice prema članu 3 ovog zakona, je fizičko lice koje:

- 1) na teritoriji Crne Gore ima prebivalište ili centar poslovnih i životnih interesa;
- 2) boravi na teritoriji Crne Gore više od 183 dana u poreskoj godini.

Stavom 3 člana 12 Zakona je propisano da je poresku prijavu dužan da podnese rezident koji ostvari dohodak:

- 1) od samostalne djelatnosti za koju se plaća porez po stvarnom dohotku;
- 2) od imovine i imovinskih prava;
- 3) od kapitalnih dobitaka;
- 4) iz inostranstva;
- 5) po osnovu ličnih primanja ostvarenih kod dva ili više poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a čiji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720,00 eura.

Članom 37a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da se kapitalnim dobitkom smatra prihod ostvaren prodajom imovine i to nepokretnosti, udjela u pravnom licu i hartija od vrijednosti.

Članom 37f navedenog zakona propisano je da hartije od vrijednosti iz člana 37a ovog zakona su akcije i druge vlasničke hartije od vrijednosti.

Nabavnom cijenom hartija od vrijednosti koje se ne kotiraju na berzi smatra se dokumentovana cijena koju je poreski obveznik stvarno platio, a ako poreski obveznik ne dokumentuje stvarno plaćenu cijenu, pod nabavnom cijenom se smatra nominalna vrijednost hartija od vrijednosti.

Osnovicu za obračun čini kapitalni dobitak od prodaje hartija od vrijednosti u pravnom licu kao pozitivna razlika između prodajne i nabavne vrijednosti.

Članom 43 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da je poreski obveznik poreza na dohodak dužan da, po isteku poreskog perioda, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu - obrazac GPP FL do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Porez na kapitalne dobitke obračunava se godišnje po stopi od 9% i plaća se istovremeno sa podnošenjem godišnje poreske prijave, u skladu sa članom 50a Zakona.

Član 44 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica propisuje da se rezidentnom poreskom obvezniku koji ostvari dohodak izvan Crne Gore i koji plaća porez na dohodak drugoj državi odobrava poreski kredit u visini poreza na dohodak plaćenog u toj državi. Poreski kredit ne može biti veći od iznosa koji bi se dobio primjenom odredaba ovog zakona na dohodak ostvaren u drugoj državi.

U skladu sa navedenim, fizičko lice - rezident CG za dohodak ostvaren u inostranstvu po osnovu kapitalnog dobitka, porez obračunava i plaća po stopi od 9%, podnošenjem godišnje prijave obrazac GPP FL (Dodatak D), do 30-og aprila tekuće godine za prethodnu godinu, uz prateću dokumentaciju o utvrđenoj poreskoj osnovici, područnoj jedinici Poreske uprave.

## [Oporezivanje dohotka koje fizičko lice - nerezident ostvari u Crnoj Gori po osnovu kapitalnog dobitka](#)

**Broj: 03/2- 2429/2-16**

**Podgorica, 19. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 79/15) u članu 4 stav 2 propisuje da je predmet oporezivanja nerezidentnog fizičkog lica dohodak koji nerezident ostvari u Crnoj Gori. Istim zakonom je u članu 12 stav 2 tačka 5 utvrđeno da je jedan od oporezivih izvora prihoda i prihod ostvaren po osnovu kapitalnih dobitaka.

Porez na kapitalne dobitke, pa i na one ostvarene prodajom udjela u pravnom licu, ne plaća se po odbitku, već se obračunava godišnje po stopi od 9% i plaća se istovremeno sa podnošenjem godišnje poreske prijave shodno članu 50a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Članom 43 stav 5 ovog zakona propisano je da nerezident podnosi poresku prijavu za prihode ostvarene u Crnoj Gori, za koje nije predviđeno plaćanje poreza po odbitku. Isti je dužan, ukoliko je ostvario prihod od kapitalnog dobitka u Crnoj Gori, da poreskom organu dostavi poresku prijavu (obrazac GPP FL), do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu i uplati obračunati porez istovremeno sa podnošenjem prijave. Sve ovo

pod uslovom da nije drugačije propisano sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja zaključenog između Crne Gore i matične države nerezidenta koji ima pretežnu važnost u odnosu na odredbe ovog zakona.

## Poreski tretman kapitalnog dobitka ostvarenog prodajom nepokretnosti

**Broj: 03/2- 1477/2-16**

**Podgorica, 02. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 36/13) u članu 7 propisao je da je obveznik poreza na promet nepokretnosti sticalac nepokretnosti. Shodno članu 16 ovog zakona poreski obveznik dužan je da obračuna porez na promet nepokretnosti u poreskoj prijavi koju podnosi nadležnom poreskom organu, u roku od 15 dana od dana nastanka poreske obaveze.

Prodavac-fizičko lice ima obavezu plaćanja poreza na kapitalni dobitak ako je isti ostvario prodajom nepokretnosti. Naime, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 69/15) članom 37a propisao je da se kapitalnim dobitkom smatra i prihod ostvaren prodajom nepokretnosti kojima se smatraju: zemljište, zgrade, stambene i poslovne jedinice zgrada i drugi građevinski objekti. Shodno članu 37b istog zakona kapitalni dobitak od nepokretnosti je pozitivna razlika između prodajne i nabavne cijene nepokretnosti.

Što se smatra prodajnom i nabavnom cijenom nepokretnosti u svrhu utvrđivanja kapitalnog dobitka bliže je propisano odredbama člana 37c i člana 37d Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica u članu 43 propisao je da je do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu dužan da nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu i onaj poreski obveznik koji ostvari dohodak od kapitalnih dobitaka.

Prihod od kapitalnog dobitka oporezuje se po stopi od 9% i obračunati porez se plaća istovremeno sa podnošenjem Godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica (obrazac GPP FL).

Ukoliko imate kapitalni gubitak (veća nabavna od prodajne cijene) od otuđenja imovine, nemate obavezu plaćanja poreza.

## Oporezivanje prihoda ostvarenih od samostalne djelatnosti koja se povremeno obavljaju (naknade koje ostvaruju sudski tumači)

**Broj: 03/2- 2649/2-16**

**Podgorica, 23. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 79/15) u članu 16 stav 1 propisuje da je predmet oporezivanja fizičkog lica i prihod od drugih samostalnih djelatnosti, koje nijesu osnovna djelatnost poreskog obveznika, a povremeno se obavljaju radi ostvarivanja prihoda, ukoliko se, u skladu sa ovim zakonom, ne oporezuje taj prihod. Činjenica je da pomenuti zakon ne sadrži odredbe kojima bi bio oslobođen od plaćanja poreza dohodak koji ostvaruju sudski tumači. Obično se za obavljanje ovih poslova zaključuje ugovor o djelu.

Dalje, u članu 20 je propisano da se poreskom obvezniku koji ostvaruje prihod od drugih samostalnih djelatnosti, koje nijesu njegova osnovna djelatnost, priznaju standardni rashodi u visini 30% od ostvarenih prihoda.

Porez na prihode ostvarene od drugih samostalnih djelatnosti koje se povremeno obavljaju radi ostvarivanja prihoda obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda pri svakoj isplati, po stopi od 9% na poresku osnovicu, koja predstavlja 70% od ugovorene bruto naknade, kako je i propisano članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

## OSTALO (DRUGI PROPISI)

### Da li poslodavac može da zaključi ugovor o djelu sa svojim zaposlenim?

**Broj: 03/2- 2244/2-16**

**Podgorica, 17. februar 2016. godine**

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01...04/07 i „Sl. list CG“, br.86/09 ... 79/15) u članu 16 propisuje da se prihodom od samostalne djelatnosti smatra i prihod od drugih djelatnosti koje nijesu osnovna djelatnost poreskog obveznika, a povremeno se obavljaju radi ostvarivanja prihoda.

Ti prihodi se, u praksi, najčešće ostvaruju po osnovu ugovora o djelu. Ugovorom o djelu poslenik se obavezuje da obavi određeni posao (fizički ili intelektualni), a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Poslenik je dužan da izvrši djelo kako je ugovoreno i po pravilima posla. Ovo određenje, kao i ostali pravni aspekti ugovora o djelu propisani su članovima 669-698 Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 47/08 i 04/11).

Imajući u vidu pozitivne propise, mišljenja smo da ne postoje zakonske smetnje da poslodavac sa svojim zaposlenim zaključi ugovor o djelu, ukoliko ta vrsta posla ne spada u osnovnu djelatnost poslodavca, te da ne postoji potreba da se ti poslovi obavljaju u kontinuitetu, kao i da ugovorena djelatnost nije zaposlenom redovna radna obaveza za puno radno vrijeme prema ugovoru o radu i aktu poslodavca o sistematizaciji i opisu radnih mjesta.

### Zaključivanje ugovora o djelu sa nerezidentom

**Broj: 03/2- 2140/2-16**

**Podgorica, 12. februar 2016. godine**

Stranac može da zaključi ugovor o djelu u Crnoj Gori ukoliko su ispunjeni uslovi propisani Zakonom o strancima („Sl. list CG“, br. 56/14, 28/15). Naime, članom 81 stav 1 tačka 6 ovog Zakona propisano je da na osnovu izdate potvrde o prijavi rada u Crnoj Gori mogu boraviti i raditi do 90 dana, u vremenskom periodu od jedne godine, stranci koji obavljaju usluge za koje se zahtijeva visoko obrazovanje ili posebno specijalističko znanje i iskustvo, uz prethodno dobijenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za djelatnost u kojoj se usluga pruža.

Pravna i fizička lica koja koriste usluge stranca dužna su da imaju zaključen ugovor o izvršenju posla sa strancem (ugovor o djelu i sl.), te da prije početka rada stranca podnesu prijavu o radu tog stranca Ministarstvu unutrašnjih poslova, u mjestu obavljanja poslova ili u sjedištu poslodavca.

Na osnovu izdate potvrde o prijavi rada od strane MUP-a stranac za istog poslodavca ili primaoca usluga može raditi na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Isplatilac naknade fizičkim licima po ugovoru o djelu, bez razlike da li je u pitanju rezident ili nerezident, prilikom isplate obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak po stopi od 9% koji se obračunava na osnovicu koju čini 70% od ugovorene bruto naknade, kako je i propisano članom 10 stav 1, članom 20 stav 2 i članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 79/15). Na

teret isplatioca obračunava se prirez na porez po stopi utvrđenoj odlukom jedinice lokalne samouprave. Nerezidentima se ne obračunavaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje ukoliko nije drugačije propisano sporazumom o socijalnom osiguranju koji je, eventualno, zaključen između Crne Gore i matične države tog lica.

U IOPPD obračunati porez se unosi pod šifrom 047.

[Da li jedno isto lice može biti izvršni direktor u dva privredna društva sa ograničenom odgovornošću sa nepunim radnim vremenom?](#)

**Broj: 03/2- 2142/2-16**

**Podgorica, 12. februar 2016. godine**

Shodno članovima 31 i 45 Zakona o radu ("Sl. list CG", br. 49/08 ... 53/14) ugovorom o radu zasniva se radni odnos na neodređeno ili određeno radno vrijeme sa punim radnim vremenom ili, pak, sa nepunim radnim vremenom s tim da zaposleni može u okviru 40-časovne radne nedjelje da zaključi ugovor o radu kod više poslodavaca sa nepunim radnim vremenom i na taj način ostvari puno radno vrijeme. Navedene odredbe ne prave razliku u pogledu prava na zasnivanje radnog odnosa sa nepunim radnim vremenom između direktora i lica koja obavljaju druge poslove. Prema tome jedno te isto lice može biti izvršni direktor u dva privredna društva sa ograničenom odgovornošću sa nepunim radnim vremenom od po 20 časova nedjeljno, odnosno 4 časa dnevno, ukoliko je ispunjen uslov iz člana 46 Zakona o radu, a koji se sastoji u tome što radna mjesta na kojima se zaključuje ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom moraju biti utvrđena aktom o sistematizaciji i opisu radnih mjesta kod poslodavca. Pri ovakvom određenju nije od uticaja broj zaposlenih u tim privrednim društvima.

[Obaveza poslodavca da odjavi sa osiguranja zaposlenog stranca u slučaju isteka boravišne dozvole](#)

**Broj: 03/2-2545/2-16**

**Podgorica, 17. februar 2015. godine**

Članom 15 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Službeni list CG”, br. 29/13) propisano je da je poslodavac dužan da sa strancem zaključi ugovor o radu danom izdavanja odobrenja za privremeni boravak stranca u svrhu zapošljavanja.

Prema član 28 Zakona o radu ("Službeni list CG", broj 49/08 ... 66/12) poslodavac je dužan da prijavi zaposlenog na obavezno socijalno osiguranje (zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti) u skladu sa zakonom, danom stupanja na rad.

Kopiju prijava poslodavac je dužan da zaposlenom uruči najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na rad.

Prema članu 67 Zakona o strancima ("Sl. list CG", br. 56/14 i 28/15) poslodavac je dužan da, u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.



Ukoliko stranac ne stupi na rad u roku iz stava 3 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za boravak i rad.

Od dana prijave na osiguranje, teče i obaveza obračunavanja poreza i doprinosa na lična primanja.

Ukoliko stranac ne stupi na rad u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo unutrašnjih poslova radi poništavanja dozvole za boravak i rad.

Prema članu 61 navedenog zakona, poslodavac je dužan da o prestanku rada stranca, prije isteka roka važenja dozvole za boravak i rad, obavijesti Ministarstvo, najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka rada stranca.

Poslodavac ne smije zapošljavati niti koristiti rad stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori.

U konkretnom slučaju, na poslodavcu je da odluči šta je za zaposlenog povoljnije, ukoliko je podnio zahtjev za produženje privremenog boravka i radne dozvole, da ga ne odjavljuje sa osiguranja već da mu sve dok je prijavljen kao osiguranik teku obaveze po osnovu obaveznog socijalnog osiguranja u kontinuitetu. Inače, ukoliko kod isteka boravišne i radne dozvole nema osnova za njeno produženje, poslodavac ima obavezu da stranca odjavi sa osiguranja.

## Obaveza penzionera koji obavlja samostalnu djelatnost kao osnovno zanimanje da plaća doprinos za PIO

**Broj: 03/2- 1306/2-16**

**Podgorica, 01. februar 2016. godine**

Početak obavljanja samostalne djelatnosti penzioner ponovo postaje penzijski osiguranik, jer je članom 11 stav 1 tačka 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. list RCG", br. 54/03 ... 47/07 i "Sl. list CG", br. 12/07 ... 44/15) propisano da su osiguranici samostalnih djelatnosti „lica koja u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu ili drugu djelatnost, ako nijesu obavezno osigurana po osnovu zaposlenja“. Imajući u vidu i član 5 stav 1 tačka 12 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15), nesporno je da je penzioner, koji je registrovan za obavljanje samostalne djelatnosti, obveznik doprinosa za PIO, jer u navedenoj odredbi decidno je propisano da su obveznici tog doprinosa preduzetnici i lica koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje. Važeći propisi ne sadrže bilo koju odredbu prema kojoj bi penzioneri koji obavljaju samostalnu djelatnost kao osnovno zanimanje bili oslobođeni plaćanja doprinosa za PIO.

Prigovor penzionera da samostalnu djelatnost obavlja kao dopunsku djelatnost, te da ne bi trebalo da plaća ovaj doprinos, ne može se prihvatiti, jer važeći propisi poznaju samo obavljanje preduzetničke, odnosno samostalne djelatnosti kao osnovnog zanimanja.

Shodno članu 112 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju korisnik starosne penzije ili prijevremene starosne penzije koji se zaposli, odnosno obavlja samostalnu djelatnost ima pravo, po prestanku tog zaposlenja, odnosno obavljanja te djelatnosti, na ponovno određivanje penzije, ako je bio u osiguranju po ovom zakonu najmanje godinu dana. Inače, korisniku starosne penzije ili prijevremene starosne penzije ne "zamrzava" se isplata penzije za vrijeme obavljanja samostalne djelatnosti.

## Ostvarivanje prava na povraćaj više plaćenog doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje

**Broj: 03/2- 2336/2-16**

**Podgorica, 17. februar 2016. godine**

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15) u članu 22 stav 1 propisao je da obveznik doprinosa koji je sam platio doprinose, odnosno kome su u njegovo ime i u njegovu korist plaćeni doprinosi iz osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj više plaćenih doprinosa.

Pravilnik o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2015. godinu ("Sl. list CG", br. 69/15) u članu 1 propisao je da najviša godišnja osnovica za plaćanje doprinosa za 2015. godinu iznosi 50.350,00 eura.

Dakle, obveznici doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u koje spada i doprinos za PIO, imaju pravo na povraćaj istih samo ukoliko su obračunati i plaćeni na godišnju osnovicu iznad 50.350 eura i to samo onaj dio doprinosa koji je plaćen na iznos osnovice iznad 50.350 eura. Ni penzioneri, nemaju pravo na povraćaj doprinosa za PIO ukoliko nije u 2015. godini uplaćen na osnovicu iznad 50.350 eura, pri čemu nije od uticaja činjenica da neće tražiti ponovno određivanje visine penzije, po osnovu plaćenog doprinosa u tom novom osnovu penzijskog osiguranja (zaposlenje, ugovor o djelu i sl.).

## Obaveza poslodavca da zaposli lica sa invaliditetom ili da plaća poseban doprinos ukoliko ne zaposli zakonom propisani broj lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih

**Broj: 03/2- 1476/2-16**

**Podgorica, 04. februar 2016. godine**

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. list CG", br. 49/08, 73/10 i 39/11) u članu 21 propisao je da je poslodavac koji ima više od 50 zaposlenih dužan da zaposli najmanje 5% lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Navedene obaveze ne odnose se na novoosnovanog poslodavca za prva 24 mjeseca od dana početka rada. Izuzetno, ako poslodavac već zapošljava ili zaposli lice sa teškim invaliditetom od najmanje 80% invaliditeta smatra se, u pogledu obaveze zapošljavanja, kao da je zaposlio dva lica sa invaliditetom.

Poslodavac koji nije zaposlio dovoljan broj lica sa invaliditetom, a ima više od 50 zaposlenih, dužan je da, za svako lice koje nije zaposlio, prilikom mjesečne isplate zarada, uplati poseban doprinos po stopi od 20 % od prosječne mjesečne bruto zarade u Crnoj Gori, ostvarene u godini koja prethodi plaćanju doprinosa, a sve u skladu sa članom 22 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.

Pošto navedeni zakon ne pravi razliku između zaposlenih lica sa invaliditetom sa punim i nepunim radnim vremenom imate pravo (u konkretnom slučaju firma sa 190 zaposlenih) da plaćate doprinos za 9, odnosno 8 lica u slučaju ako ste zaposlili jedno, odnosno dva lica sa inavliditetom sa punim ili nepunim radnim vremenom.

Napominjemo da je prema Saopštenju Zavoda za statistiku br. 16 od 29.01.2016. godine prosječna mjesečna bruto zarada u Crnoj Gori u 2015. godini iznosila 725 eura.

## Utvrđivanje iznosa depozita koji je potrebno držati u registar kasi

**Broj: 03/1-2143/2-16**

**Podgorica, 12. februar 2016. godine**

Uredbom o poreskoj registar kasi ("Službeni list CG", br. 31/14) uređuje upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko poreske kase.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da ne postoji regulativa koja propisuje obavezu i visinu depozita u kasi, već da je poslovna praksa nametnula potrebu da se kod plaćanja računa u maloprodaji, uredi postupak kod vraćanja „kusura“ i tzv. sitnine, odnosno postojanje novčanica sa manjim apoenima. Iz tog razloga je uveden termin depozit, kako bi se taj iznos novca odvojio od dnevnog pazara. U ovim slučajevima pravno lice ili preduzetnik svojim internim aktom (odluka i sl.) za svaki maloprodajni objekat koji ima registar kasu ili gdje se račun plaća gotovinski, uređuje iznos depozita koji svaka kasa treba da ima. U trenutku kad se aktivira registar kasa, ovaj iznos depozita se prijavi u kasi, a iznos novca treba da se slaže sa iznosom depozita.

Napominjemo, treba praviti razliku između depozita u kasi i blagajničkog maksimuma propisanog članom 6 Zakona o sprečavanju nelagalnog poslovanja ("Službeni list CG", br. 29/13).

## Prenošenje prava i obaveza na pravnog sljedbenika u slučaju statusnih promjena pravnih lica

**Broj: 03/2- 1938/2-16**

**Podgorica, 15. februar 2016. godine**

Zakon o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01, 80/04, 29/05, "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 20/11, 28/12, 08/15) u članu 44 propisao je da u slučaju statusnih promjena pravnog lica, poresku obavezu izmiruje pravni sljedbenik, bez obzira da li je prije okončanja postupka statusne promjene bio u saznanju da pravno lice nije izmirilo svoju poresku obavezu.

Pravni sljedbenik u slučaju spajanja je pravno lice koje je nastalo spajanjem dva ili više pravnih lica poreskih obveznika

Dakle, pomenuti zakon sadrži odredbe kojima se reguliše odgovornost za ispunjenje poreskih obaveza u slučaju statusnih promjena pravnog lica. Međutim, iako isti ne sadrži odredbe kojima se regulišu potraživanja pravnih lica u slučaju statusnih promjena, primjenom principa analogije zaključujemo da pravno lice koje je nastalo spajanjem dva ili više pravnih lica poreskih obveznika, pored poreskih obaveza tih pravnih lica, preuzima i njihova prava, odnosno potraživanja. U konkretnom slučaju PDV kredit jednog od pravnih lica koja se spajaju prenio bi se na pravnog sljedbenika koji nastaje ovom statusnom promjenom. Pravni sljedbenik bi imao pravo na povraćaj tog PDV kredita ukoliko druga pravna lica koja su spajanjem izvršila statusnu promjenu nemaju poreska dugovanja.